

Bryssel 9.11.2022
COM(2022) 591 final

2022/0367 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS

kehyksestä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa asetetaan uusiutuva energia puhtaaseen energiaan siirtymisen keskiöön. Nykyiset kansainväliset jännitteet, jotka ovat seurausta Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan, yleinen geopoliittinen tilanne ja energian erittäin korkeat hinnat ovat lisänneet tarvetta nopeuttaa energiatehokkuuden parantamista ja uusiutuvan energian käyttöönottoa unionissa. Tavoitteena on vähentää asteittain EU:n riippuvuutta Venäjän fossiilisista polttoaineista.

Tässä yhteydessä komissio hyväksyi 18. toukokuuta 2022 osana REPowerEU-suunnitelmaa ehdotuksen uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun direktiivin (EU) 2018/2001 (RED II), rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2010/31/EU ja energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta, jotta voidaan nopeuttaa vihreää siirtymää kohti uusiutuvaa energiaa ja parempaa energiatehokkuutta. Ehdotuksella otettiin käyttöön kunnianhimoisempia energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa koskevia tavoitteita, toimenpiteitä uusiutuvan energian hankkeisiin sovellettavien hallinnollisten lupamenettelyjen yksinkertaistamiseksi ja virtaviivaistamiseksi koordinoitulla ja yhdenmukaistetulla tavalla kaikkialla EU:ssa sekä toimenpiteitä, joilla lisätään aurinkoenergiajärjestelmien käyttöönottoa rakennuksissa. Neuvosto ja Euroopan parlamentti valmistelevat parhaillaan tarkistetun RED II -direktiivin hyväksymistä.

Sen jälkeen, kun REPowerEU-suunnitelma julkaistiin 18. toukokuuta 2022, energiakriisi on pahentunut, mikä edellyttää kiireellisiä toimia. Maakaasun ennätykselliset hinnannousut kesällä, North Stream I -putken kautta tulevien toimitusten keskeytyminen, inflaation kiihtyminen ja sähkön hintavaihtelut aiheuttavat taloudellisia ja sosiaalisia vaikeuksia, mikä aiheuttaa suuren taakan kansalaisille ja taloudelle. Energiakustannusten nousu heikentää kansalaisten ostovoimaa ja yritysten kilpailukykyä. Kaasun ja sähkön puutteellinen tarjonta ja suhteellisen joustamaton energian kysyntä ovat johtaneet hintojen merkittävään nousuun ja kaasun ja sähkön hintojen vaihteluun EU:ssa. Kansalliset toimenpiteet näiden suuntausten torjumiseksi voivat johtaa sisämarkkinoiden pirstoutumiseen, eivätkä ne välttämättä takaa yhteisvastuuta.

Meneillään oleva kriisi edellyttää väliaikaisia mutta välittömiä toimia, jotta jotkin REPowerEU-suunnitelman tavoitteet voidaan saavuttaa nopeammin. Tämä tarkoittaa muun muassa Euroopan nopeampaa siirtymistä puhtaaseen energiaan. Euroopan unioni on ryhtynyt toimiin vähentääkseen kaasun kysyntää ja puuttuakseen energiamarkkinoihin, jotta kriisin vaikutuksiin voidaan vastata tänä talvena. Näistä toimista huolimatta tilanne on edelleen erittäin haastava. Eurooppalaiset kuluttajat ja yritykset kärsivät edelleen liian korkeista ja heilahtelevista hinnoista. Ennakoimattomat tapahtumat, kuten putkien sabotointi, voivat edelleen häiritä toimitusvarmuutta. On todennäköistä, että kaasumarkkinat pysyvät jännitteisinä, myös tämän talven jälkeen. Uusiutuvien energialähteiden nopeampi käyttöönotto on tarpeen, jotta nykyinen hätätila saadaan lopullisesti päätökseen, koska se vähentää välittömästi ja rakenteellisesti fossiilisten polttoaineiden kysyntää sähköntuotannossa, lämmityksessä ja jäähdytyksessä sekä teollisuudessa ja liikenteessä. Alhaisten toimintakustannustensa ansiosta uusiutuvat energialähteet voivat vaikuttaa myönteisesti energian hintoihin kaikkialla EU:ssa.

Pitkät ja monimutkaiset hallinnolliset menettelyt on todettu yhdeksi merkittävimmistä esteistä investoinneille uusiutuviin energialähteisiin ja niihin liittyvään infrastruktuuriin. Eurooppa-neuvosto kehotti 20. ja 21. lokakuuta 2022 antamissaan päätelmissä nopeuttamaan lupamenettelyjen yksinkertaistamista uusiutuvien energialähteiden ja verkkojen käyttöönoton vauhdittamiseksi, myös hätätoimenpiteiden avulla. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa nopeasti joitakin toukokuussa 2022 annetussa ehdotuksessa esitettyjä toimenpiteitä, joilla nopeutetaan uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjä, erityisesti sellaisten hankkeiden osalta, joiden katsotaan olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia, jotka liittyvät laitosten päivittämiseen tai jotka koskevat aurinkoenergialaitteiden asentamista olemassa oleviin rakenteisiin, ilman että niiden kansallisiin menettelyihin ja oikeusjärjestelmiin on tehtävä raskaita muutoksia. Kriisi edellyttää välittömiä kohdennettuja toimenpiteitä näillä aloilla sekä muita toimenpiteitä, joilla edistetään erityisiä teknologioita, kuten lämpöpumppuja, jotka nopeuttavat siirtymistä pois kaasun käytöstä lämmityksessä. Jos nämä toimenpiteet toteutetaan välittömästi, niillä voidaan lisätä uusiutuvan energian tuotantoa lyhyellä aikavälillä ja siten lisätä uusiutuvien energialähteiden osuutta meneillään olevan kriisin ratkaisemisessa.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotetussa säädöksessä säädetään väliaikaisista, oikeasuhteisista ja poikkeuksellisista toimenpiteistä. Se täydentää asiaa koskevia voimassa olevia EU:n aloitteita ja lainsäädäntöä ja täydentää aloitteita, joita komissio on jo tehnyt energiamarkkinoiden tämänhetkiseen kriisiin vastaamiseksi. Se perustuu 18. toukokuuta 2022 hyväksytyyn REPowerEU-suunnitelmaan, jossa uusiutuvan energian käytön huomattava nopeuttaminen ja laajentaminen sähköntuotannossa, teollisuudessa, rakennuksissa ja liikenteessä asetetaan keskeiselle sijalle strategiassa, jolla nopeutetaan asteittaista luopumista Venäjän fossiilisten polttoaineiden käytöstä.

Komissio ehdotti osana REPowerEU-suunnitelmaa erityisesti direktiivin (EU) 2018/2001 tarkistamista siten, että EU:n sitova tavoite vuodelle 2030 nostetaan 45 prosenttiin 14. heinäkuuta 2021 annetusta aiemmasta ehdotuksessa esitetyn 40 prosentin sijaan ja että luodaan kehys uusiutuvan energian hankkeiden hallinnollisen lupamenettelyn virtaviivaistamiselle ja nopeuttamiselle.

Ehdotettu väline on väliaikainen kiireellinen toimenpide. Sen kesto on rajattu yhteen vuoteen, ja siihen sisältyy tarkistuslauseke, jotta voidaan tarvittaessa harkita sen voimassaolon jatkamista.

Asetusehdotuksessa otetaan huomioon tarve ryhtyä kiireellisiin toimiin energiakriisiin vastaamiseksi, kuten edellä mainituissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä kehotetaan. Sen tavoitteena on puuttua nykyiseen energiakriisiin kohdennetuilla välittömillä toimilla, joilla nopeutetaan sellaisten uusiutuvan energian hankkeiden käyttöönottoa, joilla on suuret mahdollisuudet saada aikaan nopeita ja tehokkaita vaikutuksia. Tätä varten ehdotetussa välineessä määritellään joukko toimenpiteitä, joiden välitön soveltaminen nopeuttaisi uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjä lyhyellä aikavälillä.

Tässä yhteydessä olisi huomattava, että oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen annetun neuvoston suosituksen ja uusiutuvaa energiaa koskevien hankkeiden lupamenettelyjen nopeuttamisesta ja energian ostosopimusten helpottamisesta annetun komission suosituksen mukaisesti on olennaisen tärkeää varmistaa, että luvan myöntävillä elimillä ja ympäristöarviointiviranomaisilla on riittävä henkilöstö, jolla on tarvittavat taidot ja pätevyys, jotta voidaan saada täysi hyöty sellaisesta lupamenettelyjen yksinkertaistamisesta, jolla pyritään nopeuttamaan uusiutuvien energialähteiden ja verkkojen käyttöönottoa.

Vastaavasti kansallisten lupaviranomaisten olisi pyrittävä nopeuttamaan uusiutuvan energian teknologian tuotantolaitosten lupamenettelyjä, sillä REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttaminen edellyttää uusiutuvaan energiaan liittyvien laitteiden ja kriittisten raaka-aineiden tarjonnan monipuolistamista, alakohtaisten riippuvuuksien vähentämistä, toimitusketjujen pullonkaulojen poistamista ja EU:n puhtaan energiateknologian tuotantokapasiteetin laajentamista.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus on poikkeuksellinen toimenpide, jota on määrä soveltaa rajoitetun ajan ja joka on johdonmukainen sellaisten laajempien aloitteiden kanssa, joilla parannetaan unionin energia-alan häiriönsietokykyä ja lievennetään korkeiden energiahintojen ja energiatoimitusten mahdollisten häiriöiden vaikutuksia. Ehdotus ei vaaranna sisämarkkinoiden toimintaa eikä toimenpiteitä, joilla puututaan keskeytyneisiin energiatoimituksiin ja yhteisvastuumekanismeihin. Ehdotus vastaa täysin Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitetta nopeuttaa hiilestä irtautumista ja uusiutuvan energian hankkeiden käyttöönottoa, ja se perustuu tavoitteeseen nopeuttaa riippuvuuden vähentämistä venäläisistä fossiilisista polttoaineista ottamalla käyttöön uusiutuvaa energiaa laajassa mitassa vaihtoehtoisena energialähteenä. Ehdotus on ympäristötavoitteiden mukainen, sillä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttaminen on keskeisessä asemassa lievennettäessä sekä ilmastonmuutoksen että saastumisen vaikutuksia, jotka aiheuttavat biologisen monimuotoisuuden köyhtymistä ja uhkaavat kansanterveyttä ja turvallisuutta. Tämä on linjassa eurooppalaisen ilmastolain (asetus (EU) 2021/1119) tavoitteiden kanssa.

Ehdotus on niiden suositusten mukainen, joita jäsenvaltioille on annettu vuoden 2022 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjen virtaviivaistamiseksi. Sen odotetaan myös nopeuttavan uusiutuvaan energiaan tehtäviä investointeja elpymis- ja palautumistukivälineen yhteydessä, mukaan lukien kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisällytettävät REPowerEU-luvut.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Tämän säädöksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 122 artiklan 1 kohta.

Nykyiset kaasuntoimitusten häiriöt ja niiden vaikutukset kaasun ja sähkön hintoihin muodostavat SEUT 122 artiklassa tarkoitetun vakavan vaikeuden energian saatavuudessa. Kaasuntoimitusten käyttäminen aseena ja Venäjän federaation harjoittama markkinoiden manipulointi kaasuvirtojen tahallisten häiriöiden avulla ovat johtaneet paitsi energian hintojen jyrkkään nousuun myös toimitusvarmuuden vaarantumiseen. Sähkön hintojen jyrkkä nousu aiheuttaa huomattavan taakan kuluttajille ja yrityksille, ja jos toimiin ei ryhdytä, vaarana on, että hinnat nousevat kestäättömälle tasolle, millä voisi olla merkittäviä laajempia sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia. EU-johtajat ja komissio ovat todenneet, että tarvitaan kiireellisesti lisätoimenpiteitä uusiutuvan energian saatavuuden parantamiseksi, jotta voidaan lieventää EU:n kansalaisiin kohdistuvia vaikutuksia, parantaa toimitusvarmuutta ja valmistautua paremmin tulevaan talveen. Ehdotetun asetuksen mukaisilla väliaikaisilla toimenpiteillä pyritään varmistamaan kohdennettu koordinoitu lähestymistapa, jolla nopeutetaan erityisiä

lupamenettelyjä, joita sovelletaan sellaisiin uusiutuvan energian hankkeisiin, joilla on suuret mahdollisuudet saada aikaan välittömiä ja tehokkaita vaikutuksia. Näin ollen niillä puututaan näiden hankkeiden toteuttamiseen liittyvien hallinnollisten lupamenettelyjen erityisiin pullonkauloihin.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Jäsenvaltiot eivät voi yksin saavuttaa kestävästi uusiutuvan energian kustannustehokasta, nopeaa ja laajamittaista käyttöönottoa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja REPowerEU-tiedonannon tavoitteiden mukaisesti. Tarvitaan EU:n tasoista lähestymistapaa tarjoamaan tavoitetasoiltaan erilaisille jäsenvaltioille oikeanlaisia kannustimia, jotka auttavat jäsenvaltioita koordinoitusti vauhdittamaan energiasiirtymää perinteisestä fossiilisiin polttoaineisiin perustuvasta energiajärjestelmästä integroidumpaan ja energiatehokkaampaan järjestelmään, joka perustuu uusiutuviin energialähteisiin.

Eri jäsenvaltioiden erilaiset energiapolitiikat huomioon ottaen EU:n ilmasto- ja päästöttömyystavoitteiden saavuttamiseksi tarvittava lisäys uusiutuvan energian käyttöönotossa voidaan todennäköisemmin saavuttaa vankkaan hallintokehykseen tukeutuvilla EU:n tason toimilla kuin pelkästään kansallisilla tai paikallisilla toimilla.

Pitkät ja monimutkaiset hallinnolliset menettelyt ovat yksi keskeinen este uusiutuvaan energiaan ja siihen liittyvään infrastruktuuriin tehtäville investoinneille. Lupamenettelyjen kesto ja monimutkaisuus vaihtelevat suuresti uusiutuvan energian eri teknologioiden ja jäsenvaltioiden välillä. Jäsenvaltiot toteuttavat toimia, joilla puututaan lupamenettelyissä kansallisella tasolla havaittuihin esteisiin, ja niitä kannustetaan jatkamaan näitä toimia esimerkiksi Euroopan komission sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevässä työryhmässä tehtävän yhteistyön avulla¹. Uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi tarvitaan koordinoitua eurooppalaista lähestymistapaa lupamenettelyjen ja hallinnollisten prosessien lyhentämiseen ja yksinkertaistamiseen. Tämä on puolestaan välttämätöntä, jotta EU voi saavuttaa vuoden 2030 ilmasto- ja energiatavoitteensa ja pitkän aikavälin ilmastoneutraalius- ja päästöttömyystavoitteensa sekä päästä asteittain eroon riippuvuudesta Venäjän fossiilisista polttoaineista ja alentaa energian hintoja. Jäsenvaltioiden erilaiset energiapolitiikat, painopisteet ja menettelyt huomioon ottaen ja koska on kiireellisesti tarpeen vauhdittaa uusiutuvan energian käyttöönottoa kaikissa jäsenvaltioissa, tavoitteet voidaan saavuttaa todennäköisemmin EU:n tason toimilla kuin pelkästään kansallisilla tai paikallisilla toimilla.

Lisäksi ehdotetulla asetuksella tehdään kohdennettuja muutoksia voimassa olevaan unionin lainsäädäntöön. Tämä toimenpide, jolla virtaviivaistetaan edelleen tiettyjä lupamenettelyjä, oikeuttaa unionin tason toiminnan tarpeen.

- **Suhteellisuusperiaate**

Aloite on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Kun otetaan huomioon Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen aiheuttama ennennäkemätön geopoliittinen tilanne, jatkuvasti erittäin epävakaa energian hinnat ja tarve varmistaa Euroopan energiansaanti tulevilla talvikaudella ja koko ensi vuoden ajan, on olemassa selkeä tarve koordinoituille ja kiireellisille toimille, joilla nopeutetaan välittömästi uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa niiden toimien lisäksi, joita komissio ehdotti osana REPowerEU-suunnitelmaa

¹ Euroopan komissio työskentelee yhdessä jäsenvaltioiden kanssa sisämarkkinasääntöjen täytäntöönpanon valvontaa käsittelevässä työryhmässä löytääkseen tehokkaita ratkaisuja useisiin RES Simplify -väliraportissa yksilöityihin esteisiin: <https://data.europa.eu/doi/10.2833/239077>.

18. toukokuuta 2022. Yksilöidyt toimet rajoittuvat kuitenkin niihin erityisiin hallinnollisiin lupamenettelyihin liittyviin pullonkauloihin, jotka vaikuttavat sellaisten uusiutuvan energian hankkeiden toteuttamiseen, joilla on suuret mahdollisuudet saada aikaan nopeita ja tehokkaita vaikutuksia.

- **Toimintatavan valinta**

Kun otetaan huomioon kiireellinen tarve nopeuttaa uusiutuvan energian hankkeiden käyttöönottoa kaasun korvaamiseksi sekä energiakriisin laajuus, sen mahdolliset sosiaaliset, taloudelliset ja rahoituskelliset vaikutukset ja kiireellinen tarve lieventää niitä, komissio katsoo, että on sopivaa antaa asetus, joka on soveltamisalaltaan yleinen ja jota sovelletaan suoraan ja välittömästi. Asetus on määräaikainen. Se johtaisi nopeaan, yhdenmukaiseen ja unionin laajuiseen lähestymistapaan tiettyihin uusiutuvan energian hankkeisiin sovellettaviin erityisiin lupamenettelyihin, jotta voidaan puuttua unionin tällä hetkellä kohtaamiin vakaviin vaikeuksiin.

3. SIDOSRYHMIEN KUULEMINEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTI

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Eurooppa-neuvosto kehotti 20. ja 21. lokakuuta 2022 antamissaan päätelmissä nopeuttamaan lupamenettelyjen yksinkertaistamista uusiutuvien energialähteiden ja verkkojen käyttöönoton vauhdittamiseksi, myös hätätoimenpiteiden avulla. Ehdotus on pitänyt valmistella kiireellisesti, jotta neuvosto voi hyväksyä sen nopeasti. Tämän vuoksi virallista sidosryhmien kuulemista ei voitu toteuttaa. Komissio aikoo kuitenkin olla yhteydessä sidosryhmiin ja erityisesti uusiutuvan energian tuottajiin ja kansalaisyhteiskunnan ja kansallisten hallintojen edustajiin tämän asetuksen onnistuneen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Ehdotus perustuu myös sidosryhmien, jäsenvaltioiden ja Euroopan parlamentin kanssa käytyihin laajoihin keskusteluihin, jotka liittyivät 18. toukokuuta 2022 annetun direktiivin (EU) 2018/2001 tarkistamista koskevan ehdotuksen valmisteluun ja sitä seuranneisiin yhteispäätösneuvotteluihin, sekä RES Simplify -hankkeeseen².

- **Vaikutustenarviointi**

Koska hätätilanteen johdosta toteutettavat toimenpiteet ovat luonteeltaan väliaikaisia ja kiireellisiä, vaikutustenarviointia ei voitu tehdä.

- **Perusoikeudet**

Perusoikeuksiin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia ei ole todettu. Tämän tarkistuksen yleisenä tavoitteena on lisätä uusiutuvan energian käyttöä. Tämä on Euroopan unionin perusoikeuskirjan 37 artiklan mukaista, sillä sen mukaan ympäristönsuojelun korkea taso ja ympäristön laadun parantaminen on sisällytettävä unionin politiikkoihin ja varmistettava kestävä kehityksen periaatteen mukaisesti. Lisäksi asetusehdotukseen sisältyvissä yksinkertaistetuissa lupamenettelyissä otetaan huomioon tarve suojella oikeutettuja odotuksia ja olemassa olevia investointeja, eikä siinä näin ollen vaaranneta perusoikeuskirjan 17 artiklassa vahvistettua oikeutta omistaa ja käyttää laillisesti hankittua omaisuutta. Tämän asetuksen säännökset on myös laadittu tavalla, joka ei vaikuta kielteisesti kansanterveyteen ja yksityishenkilöiden oikeudellisiin etuihin.

² <https://www.eclareon.com/de/projects/res-simplify>

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotus ei edellytä lisävaroja EU:n talousarviosta.

Ehdotus

NEUVOSTON ASETUS**kehyksestä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 122 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Venäjän federaation sotilaallinen hyökkäys Ukrainaa vastaan ja maakaasun toimitusten ennennäkemätön väheneminen Venäjän federaatiosta jäsenvaltioihin uhkaavat unionin ja sen jäsenvaltioiden toimitusvarmuutta. Samaan aikaan kaasuntoimitusten käyttäminen aseena ja Venäjän federaation harjoittama markkinoiden manipulointi kaasuvirtojen tahallisten häiriöiden avulla ovat johtaneet energian hintojen jyrkkään nousuun unionissa, mikä on vaarantanut paitsi unionin talouden myös uhannut vakavasti toimitusvarmuutta. Uusiutuvien energialähteiden nopea käyttöönotto voi auttaa lieventämään nykyisen energiakriisin vaikutuksia, sillä sen avulla voidaan puolustautua Venäjän toimia vastaan. Uusiutuvalla energialla voidaan merkittävästi torjua Venäjän harjoittamaa energian käyttöä aseena, koska sen avulla voidaan vahvistaa unionin toimitusvarmuutta, vähentää markkinoiden epävakautta ja alentaa energian hintoja.
- (2) Komissio hyväksyi toukokuussa 2022 osana REPowerEU-suunnitelmaa direktiivin (EU) 2018/2001 muutoksen³. Muutoksella nostettiin vuodelle 2030 asetettua EU:n sitovaa tavoitetta, joka koskee uusiutuvan energian osuutta unionin energian kokonaisloppukulutuksesta, ja puututtiin pitkiin hallinnollisiin lupamenettelyihin, jotka ovat yksi tärkeimmistä esteistä investoinneille uusiutuvaan energiaan ja siihen liittyvään infrastruktuuriin. Direktiiviin (EU) 2018/2001 ehdotettujen muutosten seurauksena uusiutuvan energian käyttöönotto sähköntuotannossa, teollisuudessa, rakennuksissa ja liikenteessä laajentuu ja nopeutuu merkittävästi. Tämä puolestaan nopeuttaa luopumista Venäjän fossiilisten polttoaineiden käytöstä ja alentaa sähkön hintoja kansalaisille ja yrityksille sekä parantaa energian toimitusvarmuutta. Tällainen vaikutus toteutuu kuitenkin vasta keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, koska direktiivin (EU) 2018/2021 muutos tulee voimaan vasta sen jälkeen, kun direktiivi on hyväksytty, se tulee voimaan ja jäsenvaltiot ovat saattaneet sen osaksi kansallista lainsäädäntöään.
- (3) Venäjän toimet ovat toukokuusta 2022 lähtien entisestään pahentaneet markkinatilannetta erityisesti lisäämällä riskiä siitä, että Venäjän kaasuntoimitukset unioniin loppuvat kokonaan lähitulevaisuudessa, mikä on vaikuttanut unionin toimitusvarmuuteen. Tämä on lisännyt jyrkästi energianhintojen heilahtelua unionissa ja nosti kaasun ja sähkön hinnat kaikkien aikojen korkeimmalle tasolle kesän aikana.

³ COM(2022) 222 final.

Tämä on johtanut sähkön vähittäishintojen nousuun, jonka odotetaan siirtyvän vähitellen useimpiin kuluttajasopimuksiin, mikä rasittaa entisestään kotitalouksia ja yrityksiä. Energiamarkkinoiden kärjistynyt tilanne on vaikuttanut merkittävästi euroalueen yleiseen inflaatioon ja hidastanut talouskasvua kaikkialla unionissa. Tämä riski on edelleen olemassa tukkuhintojen mahdollisesta tilapäisestä alentumisesta huolimatta, ja se on entistäkin merkittävämpi ensi vuonna, kuten komission viimeisimmässä hätätilaehdotuksessa todetaan⁴. Eurooppalaisilla energiayhtiöillä voi olla vakavia vaikeuksia kaasuväylien täyttämässä ensi vuonna, koska nykyisessä poliittisessa tilanteessa on erittäin todennäköistä, että Venäjältä tulee unioniin vähemmän tai jopa ei lainkaan putkikaasua. Lisäksi kaasun varastointia koskevassa asetuksessa (EU) 2022/1032 asetettiin vuoden 2023 tavoitteeksi täyttää 90 prosenttia unionin kaasun varastointikapasiteetista, kun tämän talven tavoite oli 80 prosenttia. Myös ennalta arvaamattomat tapahtumat, kuten putkien sabotointi ja muut toimitusvarmuuteen kohdistuvat häiriöriskit, voivat aiheuttaa lisäpainetta kaasumarkkinoilla. Lisäksi Euroopan uusiutuvan energian teknologiateollisuuden kilpailukykyäkymämiä ovat heikentäneet viime aikoina muilla maailman alueilla toteutetut politiikat, joiden tarkoituksena on tukea ja nopeuttaa uusiutuvan energian teknologian koko arvoketjujen laajentamista. Nämä kaikki ovat tekijöitä, joita ei otettu huomioon 18 päivänä toukokuuta 2022 annetussa direktiivin (EU) 2018/2001 muuttamista koskevassa ehdotuksessa.

- (4) Tätä taustaa vasten ja jotta voidaan puuttua eurooppalaisten kuluttajien ja yritysten altistumiseen korkeille ja epävakaille hinnoille, jotka aiheuttavat taloudellisia ja sosiaalisia vaikeuksia, sekä helpottaa tarvittavaa energiankysynnän vähentämistä korvaamalla maakaasutoimitukset uusiutuvista lähteistä peräisin olevalla energialla ja parantaa toimitusvarmuutta, unionin on toteutettava välittömästi lisätoimia uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton nopeuttamiseksi erityisesti kohdennetuilla toimenpiteillä, joilla uusiutuvan energian käyttöönottoa unionissa voidaan nopeuttaa lyhyellä aikavälillä.
- (5) Kiireelliset toimenpiteet on valittu niiden luonteen perusteella ja koska ne voivat edistää energiahätätilan ratkaisemista lyhyellä aikavälillä. Jäsenvaltiot voivat erityisesti toteuttaa nopeasti useita toukokuussa 2022 annetussa ehdotuksessa hahmoteltuja toimenpiteitä uusiutuvan energian hankkeisiin sovellettavan lupamenettelyn virtaviivaistamiseksi ilman, että niiden kansallisiin menettelyihin ja oikeusjärjestelmiin on tehtävä raskaita muutoksia, ja varmistaa uusiutuvan energian käytön vauhdittaminen lyhyellä aikavälillä. Jotkin näistä toimenpiteistä ovat laajakantoisia, kuten sellaisen kumottavissa olevan olettaman käyttöönotto, jonka mukaan uusiutuvan energian hankkeiden katsotaan olevat erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia asiaankuuluvan ympäristölainsäädännön kannalta, tai tiettyjen ympäristödirektiivien soveltamisalaa koskevien selvennysten käyttöönotto sekä uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittämistä koskevan lupakehyksen yksinkertaistaminen keskittymällä vaikutuksiin, jotka johtuvat muutoksista tai laajennuksista alkuperäiseen hankkeeseen verrattuna. Muut toimenpiteet kohdistuvat tiettyihin teknologioihin, kuten huomattavasti lyhyempi ja nopeampi lupamenettely aurinkoenergialaitteiden asentamiselle olemassa oleviin rakenteisiin. On aiheellista toteuttaa nämä toimenpiteet mahdollisimman nopeasti ja mukauttaa niitä tarpeen mukaan, jotta nykyisiin haasteisiin voidaan vastata asianmukaisesti.

⁴ COM(2022) 553 final.

- (6) On tarpeen ottaa käyttöön kohdennettuja lisätoimenpiteitä tietyille teknologioille ja hanketyypeille, joilla on suurimmat mahdollisuudet nopeaan käyttöönottoon ja välitön vaikutus hintojen epävakauden vähentämistä ja maakaasun kysynnän vähentämistä koskeviin tavoitteisiin rajoittamatta energian kokonaiskysyntää. Lupamenettelyjen nopeuttamisen lisäksi keinotekoisiiin rakenteisiin asennettävien aurinkoenergialaitteiden osalta on aiheellista edistää ja nopeuttaa pienimuotoisten aurinkoenergiajärjestelmien käyttöönottoa itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttävien kuluttajien keskuudessa, mukaan lukien kollektiiviset tuottajakuluttajat, kuten paikalliset energiayhteisöt, koska tällaiset järjestelmät ovat halvimpia ja parhaiten saatavilla olevia vaihtoehtoja uusien uusiutuvan energian tuotantolaitosten nopeaa käyttöönottoa varten, ja niillä on myös vähiten ympäristövaikutuksia tai muuntuyppisiä vaikutuksia. Lisäksi näillä hankkeilla tuetaan suoraan kotitalouksia ja yrityksiä, jotka kärsivät korkeista energiahinnoista, ja suojataan kuluttajia hintojen heilahtelulta. Uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittäminen on yksi vaihtoehto uusiutuvan energian tuotannon lisäämiseksi nopeasti. Sillä on vähäisin vaikutus verkkoinfrastruktuuriin ja ympäristöön, myös niissä uusiutuvan energian tuotantoteknologioissa, kuten tuulivoimassa, joissa lupamenettelyt ovat tyypillisesti pidempiä. Myös lämpöpumput ovat suora uusiutuva vaihtoehto maakaasukattiloille, ja niiden avulla voidaan merkittävästi vähentää maakaasun kysyntää lämmityskaudella.
- (7) Yksi ehdotetuista toimenpiteistä on sellaisen kumottavissa olevan oletuksen käyttöönotto, jonka mukaan uusiutuvan energian hankkeiden katsotaan olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia ja palvelevan kansanterveyttä ja turvallisuutta, erityisesti asiaa koskevan unionin ympäristölainsäädännön soveltamiseksi, paitsi jos on selkeää näyttöä siitä, että näillä hankkeilla on sellaisia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, joita ei voida lieventää tai kompensoida. Uusiutuvan energian tuotantolaitokset, mukaan lukien lämpöpumput ja tuulienergia, ovat ratkaisevan tärkeässä asemassa, kun pyritään torjumaan ilmastonmuutosta ja saastumista, alentamaan energian hintoja, vähentämään unionin riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja turvaamaan unionin toimitusvarmuus. Jos uusiutuvan energian tuotantolaitosten, lämpöpumput mukaan lukien, oletetaan olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia ja palvelevan kansanterveyttä ja turvallisuutta, tällaiset hankkeet voisivat tarvittaessa välittömästi hyötyä yksinkertaistetusta arvioinnista, joka koskee erityisesti asiaa koskevassa unionin ympäristölainsäädännössä säädettyjä poikkeuksia. Jotta voitaisiin vastata toukokuusta 2022 lähtien tapahtuneen kehityksen vuoksi kasvaneeseen kiireelliseen toimintatarpeeseen, tätä kumottavissa olevaa oletamaa olisi sovellettava kaikkiin uusiutuvan energian hankkeisiin, joissa tasapainotetaan oikeudellisia etuja tämän asetuksen voimassaoloaikana. Olettamaa sovelletaan ainoastaan uusiin lupamenettelyihin, jotka alkavat asetuksen soveltamisaikana.
- (8) Tämä kuvastaa sitä tärkeää roolia, joka uusiutuvalla energialla voi olla unionin energiajärjestelmän hiilestä irtautumisessa, välittömien ratkaisujen tarjoamisessa fossiilisiin polttoaineisiin perustuvan energian korvaamisessa ja markkinoiden kärjistyneen tilanteen ratkaisemisessa.
- (9) Jotta voidaan poistaa uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyjen ja toiminnan pullonkaulat, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantolaitosten rakentaminen ja käyttö sekä niihin liittyvän verkkoinfrastruktuurin kehittäminen olisi asetettava etusijalle suunnittelu- ja lupamenettelyssä, kun oikeudellisia etuja tasapainotetaan yksittäisissä tapauksissa, ainakin hankkeissa, joiden katsotaan olevan yleisen edun mukaisia. Lajien suojelun osalta edellistä virkettä olisi

sovellettava ainoastaan, jos ja siltä osin kuin on toteutettu asianmukaisia lajien suojelutoimenpiteitä, joilla edistetään lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista, ja tähän tarkoitukseen on varattu riittävät taloudelliset resurssit ja alueet.

- (10) Aurinkoenergia on keskeinen uusiutuvan energian lähde, jonka avulla voidaan lopettaa unionin riippuvuus Venäjän fossiilisista polttoaineista samalla kun pyritään siirtymään ilmastoneutraaliin talouteen. Aurinkosähkö, joka on yksi halvimmista saatavilla olevista sähkönlähteistä, ja aurinkolämpöteknologiat, jotka tarjoavat uusiutuvaan energiaan perustuvaa lämmitystä alhaisin kustannuksin lämpöyksikköä kohti, voidaan ottaa nopeasti käyttöön, ja ne hyödyttävät suoraan kansalaisia ja yrityksiä. Tässä yhteydessä tuetaan EU:n aurinkoenergiastrategian⁵ mukaisesti sietokykyisen aurinkosähköalan arvoketjun kehittämistä unionissa muun muassa aurinkosähköalan teollisuusallianssin kautta, jonka toiminta käynnistyy vuoden 2022 lopussa. Uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyjen nopeuttaminen ja parantaminen auttaa lisäämään unionin puhtaan energiateknologian tuotantokapasiteettia. Nykyiset olosuhteet ja erityisesti energian hintojen erittäin suuri epävakaus edellyttävät välittömiä toimia, joilla varmistetaan huomattavasti nopeammat lupamenettelyt, jotta voidaan merkittävästi nopeuttaa aurinkoenergialaitteiden asentamista keinotekoisiiin rakenteisiin. Ne ovat yleensä vähemmän monimutkaisia kuin maassa olevat laitteet ja niiden avulla voidaan nopeasti lieventää nykyisen energiakriisin vaikutuksia, edellyttäen, että verkon vakaus, luotettavuus ja turvallisuus säilyvät. Näihin laitteistoihin olisi sen vuoksi sovellettava lyhyempiä lupamenettelyjä kuin muihin uusiutuvan energian hankkeisiin.
- (11) Sen vuoksi tässä ehdotuksessa otetaan käyttöön yhden kuukauden enimmäismääräaika aurinkoenergialaitteiden ja niihin liittyvien samalla paikalla sijaitsevien varastointilaitosten ja verkkoliitäntöjen asentamiselle sellaisiin olemassa oleviin tai tuleviin keinotekoisiiin rakenteisiin, jotka on rakennettu muihin tarkoituksiin kuin aurinkoenergian tuottamiseen. Siinä otetaan myös käyttöön näitä laitteistoja koskeva erityinen poikkeus direktiivin 2011/92/EU mukaisten ympäristöarviointien tekemisestä, koska ne eivät todennäköisesti aiheuta kilpailevaan tilankäyttöön tai ympäristövaikutuksiin liittyviä ongelmia. Investoiminen pieniin hajautettuihin aurinkoenergialaitoksiin, joiden avulla kuluttajista voi tulla itse tuottamansa uusiutuvan energian käyttäjiä, on yksi tehokkaimmista keinoista, joilla energiankuluttajat voivat pienentää energialaskujaan ja altistumistaan hintojen epävakaudelle. Omaan kulutukseen tarkoitettujen energian tuotantolaitokset, mukaan lukien kollektiivisten tuottajakuluttajien, kuten paikallisten energiayhteisöjen, käyttöön tarkoitettujen laitokset, auttavat myös vähentämään maakaasun kokonaiskysyntää, parantamaan järjestelmän häiriönsietokykyä ja saavuttamaan uusiutuvaa energiaa koskevat unionin tavoitteet. Alle 50 kW:n laitoksilla ei todennäköisesti ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäristöön tai verkkoon, eivätkä ne aiheuta turvallisuusongelmia. Lisäksi itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttävien kuluttajien pienet laitokset eivät yleensä edellytä kapasiteetin lisäämistä verkkoliitäntäpisteessä. Kun otetaan huomioon tämäntyyppisten laitosten välittömät myönteiset vaikutukset kuluttajiin ja niistä mahdollisesti aiheutuvat vähäiset ympäristövaikutukset, on aiheellista virtaviivaistaa edelleen niihin sovellettavaa lupamenettelyä ottamalla asiaankuuluvissa lupamenettelyissä käyttöön

⁵ COM(2022) 221 final.

hallintoviranomaisen hiljaisen hyväksynnän käsite, jotta voidaan edistää ja nopeuttaa näiden laitosten käyttöönottoa ja saada niistä hyötyä lyhyellä aikavälillä.

- (12) Olemassa olevien uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittäminen tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia lisätä nopeasti uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa sähköntuotantoa, mikä mahdollistaa kaasukulutuksen vähentämisen. Päivittäminen mahdollistaa sellaisten alueiden jatkuvan käytön, jotka tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia uusiutuvan energian hyödyntämiseen, mikä vähentää tarvetta nimetä uusia sijoituspaikkoja uusiutuvan energian hankkeita varten. Tuulivoimalan päivittäminen tehokkaammilla turbiineilla mahdollistaa olemassa olevan kapasiteetin ylläpitämisen harvemmillä, suuremmilla ja tehokkaammilla turbiineilla tai kapasiteetin lisäämisen. Päivittämisen hyötyjä ovat myös olemassa oleva verkkoliitäntä, todennäköisesti parempi yleinen hyväksyntä ja ympäristövaikutusten tuntemus.
- (13) Arvioiden mukaan 38 gigawattia maatuulivoimakapasiteettia tulee tavanomaisen 20 vuoden käyttöaikansa loppuun vuosina 2021–2025. Tällaisen kapasiteetin poistaminen käytöstä sen päivittämisen sijaan vähentäisi merkittävästi tällä hetkellä käytössä olevaa uusiutuvan energian kapasiteettia, mikä mutkistaisi entisestään energiamarkkinoiden tilannetta. Uusiutuvan energian kapasiteetin ylläpitäminen ja lisääminen unionissa edellyttää laitosten päivittämisen välitöntä yksinkertaistamista ja nopeutettua lupamenettelyä. Tätä varten ehdotetussa asetuksessa otetaan käyttöön lisätoimenpiteitä.
- (14) Sen vuoksi on aiheellista ottaa käyttöön toimenpiteitä, joilla virtaviivaistetaan edelleen uusiutuvan energian hankkeiden päivittämiseen sovellettavaa lupamenettelyä. Erityisesti uusiutuvan energian hankkeiden päivittämistä koskevaan lupamenettelyyn sovellettavan kuuden kuukauden enimmäismääräajan olisi katettava kaikki asiaankuuluvat ympäristöarvioinnit. Lisäksi aina, kun uusiutuvan energian tuotantolaitoksen tai siihen liittyvän verkkoinfrastruktuurin, joka tarvitaan uusiutuvan energian integroimiseksi sähköjärjestelmään, päivittämisestä tehdään seulonta tai ympäristövaikutusten arviointi, se olisi rajoitettava niiden mahdollisten vaikutusten arviointiin, joita muutoksesta tai laajennuksesta aiheutuu alkuperäiseen hankkeeseen verrattuna.
- (15) Jotta voidaan edistää ja nopeuttaa nykyisten uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittämistä, olisi välittömästi otettava käyttöön yksinkertaistettu menettely verkkoliitäntöjä varten, jos päivittäminen johtaa kokonaiskapasiteetin vähäiseen kasvuun alkuperäiseen hankkeeseen verrattuna.
- (16) Kun aurinkoenergialaitteita päivitetään, tehokkuutta ja kapasiteettia voidaan lisätä kasvattamatta käytettyä tilaa. Päivitetyllä laitteistolla on näin ollen samanlainen vaikutus ympäristöön kuin alkuperäisellä laitteistolla, kunhan käytettyä tilaa ei kasvateta prosessissa ja alun perin vaadittuja ympäristöhaittoja lieventäviä toimenpiteitä noudatetaan edelleen.
- (17) Lämpöpumput ovat keskeinen teknologia, jolla tuotetaan uusiutuvaa lämmitystä ja jäädytystä ympäristön energiasta, myös jätevedenpuhdistamoista, ja geotermisestä energiasta. Ne mahdollistavat myös hukkalämmön ja -kylmän käytön. Lämpöpumppujen nopea käyttöönotto, jossa hyödynnetään alikäytettyjä uusiutuvia energialähteitä, kuten ympäristön energiaa, geotermistä energiaa ja teollisuus- ja palvelualojen hukkalämpöä, mukaan lukien datakeskusten hukkalämpö, mahdollistaa maakaasua ja muita fossiilisia polttoaineita käyttävien kattiloiden korvaamisen uusiutuviin energialähteisiin perustuvalla lämmitysratkaisulla ja samalla energiatehokkuuden parantamisen. Tämä nopeuttaa kaasun käytön vähentämistä

lämmitykseen sekä rakennuksissa että teollisuudessa. Lämpöpumppujen asentamisen ja käytön nopeuttamiseksi on aiheellista ottaa käyttöön kohdennettuja lyhyempiä lupamenettelyjä tällaisia laitteistoja varten, mukaan lukien yksinkertaistettu menettely pienempien lämpöpumppujen verkkoiliitäntää varten, ellei tällaista menettelyä edellytetä kansallisessa lainsäädännössä. Lämpöpumppujen nopeamman ja helpomman asentamisen ansiosta uusiutuvien energialähteiden käyttö lisääntyy lämmitysalalla, jonka osuus unionin energiankulutuksesta on lähes puolet. Tämä edistää toimitusvarmuutta ja auttaa ratkaisemaan vaikean markkinatilanteen.

- (18) Tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) yleissopimuksen (Århusin yleissopimus), määräyksiä, jotka koskevat tiedon saantia, yleisön osallistumista päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa, ja erityisesti yleisön osallistumiseen sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuteen liittyviä jäsenvaltioiden velvollisuuksia, sovelletaan edelleen tarvittaessa.
- (19) Energiayhteisvastuun periaate on unionin oikeuden yleinen periaate⁶, ja sitä sovelletaan kaikkiin jäsenvaltioihin. Energiayhteisvastuun periaatteen mukaisesti ehdotetut toimenpiteet mahdollistavat uusiutuvan energian hankkeiden nopeamman käyttöönoton vaikutusten rajatylittävän jakamisen. Toimenpiteet koskevat uusiutuvan energian tuotantolaitoksia kaikissa jäsenvaltioissa, ja ne kattavat laajan valikoiman hankkeita, jotka koskevat muun muassa olemassa olevia rakenteita, itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttävien kuluttajien aurinkoenergialaitteiden uusia asennuksia ja olemassa olevien laitosten päivittämistä. Kun otetaan huomioon unionin energiamarkkinoiden yhdentymisaste, uusiutuvan energian käyttöönoton lisäämisen yhdessä jäsenvaltiossa pitäisi hyödyttää myös muita jäsenvaltioita toimitusvarmuuden ja alhaisempien hintojen muodossa. Tämän pitäisi auttaa uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön virtaamista rajojen yli sinne, missä sitä eniten tarvitaan, ja varmistaa, että edullisesti tuotettua uusiutuvaa sähköä viedään jäsenvaltioihin, joissa sähköntuotanto on kalliimpaa. Lisäksi jäsenvaltioiden uusi uusiutuvan energian kapasiteetti vaikuttaa kaasun kokonaiskysynnän vähenemiseen kaikkialla unionissa.
- (20) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 122 artiklan 1 kohdan mukaan neuvosto voi komission ehdotuksesta päättää jäsenvaltioiden välisen yhteisvastuun hengessä taloudellisen tilanteen kannalta aiheellisista toimenpiteistä erityisesti, jos ilmenee suuria vaikeuksia tiettyjen tuotteiden saatavuudessa, ennen kaikkea energia-alalla. Kun otetaan huomioon viimeaikaiset tapahtumat ja Venäjän toukokuun 2022 jälkeen toteuttamat toimet, suuri riski Venäjän kaasuntoimitusten täydellisestä keskeytymisestä yhdessä vaihtoehtoisten toimitusten epävarmojen näkymien kanssa aiheuttaa merkittävän uhan energiatoimitusten häiriintymisestä, energian hintojen noususta ja siitä unionin talouteen kohdistuvasta paineesta. Sen vuoksi tarvitaan kiireellisiä lisätoimia.
- (21) Kun otetaan huomioon energiakriisin laajuus, sen sosiaalisten, taloudellisten ja rahoituksellisten vaikutusten taso sekä tarve toimia mahdollisimman pian, tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Sen voimassaolo on rajattu yhteen vuoteen, ja siihen sisältyy tarkistuslauseke, jotta sen voimassaoloa voidaan tarvittaessa jatkaa.

⁶ Unionin tuomioistuimen tuomio 15.7.2021, Saksa v. Puola, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

- (22) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'uusiutuvan energian hankkeiden lupamenettelyllä' prosessia,
 - a) joka kattaa kaikki asiaan liittyvät hallinnolliset luvat, jotka myönnetään uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantoon tarkoitettujen laitosten, mukaan lukien lämpöpumput, samalla paikalla sijaitsevien energiavarastojen sekä niiden verkkoon liittämisen edellyttämien omaisuuserien rakentamista, päivittämistä ja käyttöä varten, mukaan lukien tarvittaessa verkkoon liittämistä koskevat luvat ja ympäristöarvioinnit; ja
 - b) joka alkaa siitä, kun asianomainen viranomainen on ilmoittanut vastaanottaneensa hakemuksen, ja päättyy siihen, että asianomainen viranomainen ilmoittaa menettelyn tulosta koskevasta lopullisesta päätöksestään;
- 2) 'aurinkoenergialaitteilla' laitteita, jotka muuntavat aurinkoenergiaa lämpö- tai sähköenergiaksi, erityisesti aurinkolämpö- ja aurinkosähkölaitteita.

2 artikla

Erittäin tärkeä yleinen etu

- 1) Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotantolaitosten ja -laitteistojen suunnittelun, rakentamisen ja käytön, niiden verkkoon liittämisen ja asiaankuuluvan verkon itsensä sekä varastointimenetelmien on katsottava olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia ja palvelevan kansanterveyttä ja turvallisuutta, kun oikeudellisia etuja tasapainotetaan yksittäisissä tapauksissa erityisesti direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 4 kohdan ja 16 artiklan 1 kohdan c alakohdan, direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan 7 kohdan ja direktiivin 2009/147/EY 9 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamiseksi. Tätä sovelletaan ainoastaan uusiin lupamenettelyihin, jotka alkavat tämän asetuksen soveltamisaikana.
- 2) Jos tietyssä hankkeessa on toteutettu asianmukaisia lieventäviä toimenpiteitä yhteentörmäyksen välttämiseksi tai häiriöiden estämiseksi ja jos hankkeessa toteutetaan asianmukaista seurantaä tällaisten toimenpiteiden tehokkuuden arvioimiseksi sekä kerättyjen tietojen perusteella tarvittavia lisätoimenpiteitä sen varmistamiseksi, ettei aiheuteta merkittävää kielteistä vaikutusta kyseessä olevan lajin kantaan, direktiivin 92/43/ETY 12 artiklan 1 kohdan ja direktiivin 2009/147/EY 5 artiklan nojalla suojeltujen lajien tappamista tai häiritsemistä ei pidetä tahallisenä. Jäsenvaltioiden on varmistettava ainakin erittäin tärkeän yleisen edun mukaisiksi tunnustettujen hankkeiden osalta, että uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian

tuotantolaitosten rakentaminen ja käyttö sekä niihin liittyvän verkkoinfrastruktuurin kehittäminen asetetaan etusijalle suunnittelu- ja lupamenettelyssä, kun oikeudellisia etuja tasapainotetaan yksittäisissä tapauksissa. Lajien suojelun osalta edellistä virkettä sovelletaan ainoastaan, jos ja siltä osin kuin on toteutettu asianmukaisia lajien suojelutoimenpiteitä, joilla edistetään lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista, ja tähän tarkoitukseen on varattu riittävät taloudelliset resurssit ja alueet.

3 artikla

Lupamenettely aurinkoenergialaitteiden asentamiseksi

- 1) Lupamenettely, joka koskee aurinkoenergialaitteiden ja samalla paikalla sijaitsevien energiavarastojen, mukaan lukien rakennuksiin integroidut aurinkoenergiajärjestelmät, asentamista olemassa oleviin tai tuleviin keinoitekoisiin rakenteisiin, keinoitekoisia vedenpintoja lukuun ottamatta, ei saa ylittää yhtä kuukautta edellyttäen, että tällaisten rakenteiden ensisijaisena tavoitteena ei ole aurinkoenergian tuotanto. Poiketen siitä, mitä säädetään direktiivin 2011/92/EU 4 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä II olevan 3 kohdan a ja b alakohdassa, joko luettuna yksin tai yhdessä mainitun direktiivin liitteessä II olevan 13 kohdan a alakohdan kanssa, tällaisten aurinkoenergialaitteiden asennus vapautetaan, tapauksen mukaan, vaatimuksesta määrittää, onko hankkeesta tehtävä ympäristövaikutusten arviointi, tai vaatimuksesta tehdä erityinen ympäristövaikutusten arviointi.
- 2) Kun on kyse sellaisista itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttävien kuluttajien aurinkoenergialaitteiden asennuksista, joiden kapasiteetti on enintään 50 kW, eivätkä asianomaiset viranomaiset tai yksiköt anna vastausta kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä, lupa katsotaan myönnettyksi.
- 3) Kaikkien edellä mainituista lupamenettelyistä johtuvien päätösten on oltava julkisesti saatavilla.

4 artikla

Uusiutuvan energian tuotantolaitosten päivittäminen

- 1) Hankkeiden päivittämistä koskeva lupamenettely, mukaan lukien luvat, jotka liittyvät niiden verkkoon liittämiseen tarvittavan omaisuuden parantamiseen, jos päivitys johtaa kapasiteetin kasvuun, ei saa ylittää kuutta kuukautta, ympäristövaikutusten arviointi mukaan luettuna, jos sitä vaaditaan asiaa koskevassa lainsäädännössä.
- 2) Jos uusiutuvan energian tuotantolaitoksen päivittäminen kasvattaa kapasiteettia enintään 15 prosenttia, verkkoliitännät siirto- tai jakeluverkkoon on sallittava kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä asiaankuuluvaan yksikköön, paitsi jos on olemassa perusteltuja turvallisuusongelmia tai järjestelmän komponentit ovat teknisesti yhteensopimattomia, sanotun kuitenkin rajoittamatta tarvetta arvioida mahdollisia ympäristövaikutuksia tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti.
- 3) Jos uusiutuvan energian tuotantolaitoksen tai siihen liittyvän verkkoinfrastruktuurin, joka tarvitaan uusiutuvan energian integroimiseksi sähköjärjestelmään, päivittäminen edellyttää sen määrittämistä, sovelletaanko hankkeeseen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, tai hankkeelle on tehtävä ympäristövaikutusten arviointi direktiivin 2011/92/EU 4 artiklan mukaisesti, tällainen ennakkomääritys ja/tai

ympäristöarviointi on rajattava koskemaan muutoksen tai laajennuksen mahdollisia vaikutuksia alkuperäiseen hankkeeseen verrattuna.

- 4) Jos aurinkovoimaloiden päivittämiseen ei liity lisätilan käyttöä ja päivityksessä noudatetaan alkuperäisen laitoksen osalta vahvistettuja sovellettavia ympäristöhaittojen lieventämistoimenpiteitä, hanke on tarvittaessa vapautettava vaatimuksesta määrittää, onko siitä tehtävä ympäristövaikutusten arviointi direktiivin 2011/92/EU 4 artiklan mukaisesti.
- 5) Kaikkien lupamenettelyistä johtuvien päätösten on oltava julkisesti saatavilla.

5 artikla

Lämpöpumppujen käyttöönoton nopeuttaminen

- 1) Lämpöpumppujen asentamista koskeva lupamenettely ei saa ylittää kolmea kuukautta.
- 2) Verkkoliitännät siirto- tai jakeluverkkoon on sallittava seuraavien laitteistojen osalta sen jälkeen, kun asiasta on ilmoitettu asianomaiselle yksikölle:
 - a) lämpöpumput, joiden teho on enintään 12 kW; ja
 - b) direktiivin (EU) 2018/2001 2 artiklan 14 alakohdan mukaisen itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttävän kuluttajan asentamat lämpöpumput, joiden teho on enintään 50 kW, edellyttäen, että itse tuotettua uusiutuvaa energiaa käyttävän kuluttajan uusiutuvaa energiaa käyttävän sähköntuotantolaitoksen kapasiteetti on vähintään 60 prosenttia lämpöpumpun kapasiteetista;paitsi jos on olemassa perusteltuja turvallisuusongelmia tai järjestelmän komponentit ovat teknisesti yhteensopimattomia.
- 3) Kaikkien lupamenettelyistä johtuvien päätösten on oltava julkisesti saatavilla.

6 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan vuoden ajan sen voimaantulosta.

7 artikla

Uudelleentarkastelu

Komissio tarkastelee tätä asetusta uudelleen viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2023 toimitusvarmuuden ja energian hintojen kehityksen sekä uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamistarpeen huomioon ottamiseksi. Se esittää neuvostolle kertomuksen tarkastelun tärkeimmistä tuloksista. Komissio voi kyseisen kertomuksen perusteella ehdottaa tämän asetuksen voimassaolon pidentämistä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja